

3. Informatsiia pro korporatsiiu Parus [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://uk.wikipedia.org/wiki/Korporatsiia_“PARUS”
4. *Matviienko O., Tsyvin M.* Osnovy orhanizatsii elektronnoho dokumentoobihu : navchalnyi posibnyk / O. Matviienko, M. Tsyvin. – K. : TsUL, 2008. – 112 s.
5. Nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 11 lystopada 2014 roku “Pro poriadok roboty z elektronnyimi dokumentamy u dilovodstvi ta yikh pidhotovky do peredavannia na arkhivne zberihannia” [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z142-14/page>
6. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy pro zatverdzhennia “Polozhennia pro poriadok zdiisnennia innovatsiinoi osvitnoi diialnosti” vid 7 lystopada 2000 roku № 522: [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00>
7. *Skrypnyk M. Ye.* Kontseptualni osnovy orhanizatsii oblikovoho protsesu na pidpriemstvi / M. Ye. Skrypnyk // *Oblik, analiz, audyt.* – 2011. – № 47. – S. 14-25.
8. Systema “Parus-Kantseliarii” [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://parus.ua/ru/166/>

Чумаченко Д. В. Основные составляющие методики обучения электронному делопроизводству будущих бакалавров профессионального образования.

В статье обоснованы основные составляющие методики обучения электронному делопроизводству будущих бакалавров профессионального образования.

В частности, установлены преимущества электронного документооборота. Проанализированы основные компетенции знаний и умений студентов специальности “Профессиональное образование. Документоведение”. Исследованы формы работы с внедрением компьютерных технологий. Проведен анализ Всеукраинской программы “Корпорация ПАРУС – для учебных заведений Украины”. Утверждена необходимость разработки практических работ по дисциплине “Современное делопроизводство” на базе платформы “Парус-Канцелярия”.

Цель: определить основные составляющие методики обучения электронному делопроизводству будущих бакалавров профессионального образования.

Ключевые слова: делопроизводство, документоведение, будущие педагоги профессионального образования, инновационная деятельность, электронный документооборот, программное обеспечение, Корпорация Парус, Парус-Канцелярия.

Chumachenko D. V. The main components of electronic documentation teaching methodology for professional education future bachelors.

The article is about the main components of electronic documentation teaching methodology for professional education future bachelors.

In particular, revealed the benefits of electronic documentation. Analyzed the basic competence and skills students the specialty of “Professional Education. Documentation”. Investigated forms of work with the introduction of computer technology. To analyzed of the All-Ukrainian program “Corporation PARUS – for educational institutions of Ukraine. “Approved by the need for the development of practical work on discipline “Modern documentation” on the basis of platform “Parus-Office”.

Objective: To identify the main components of electronic documentation methodology training future professional education bachelors.

Keywords: paperwork, records management, documentation, professional education future teachers, innovation, electronic documentation, Inc. Parus, Parus-Office.

УДК 378.017:687.016

Шкворець О. В.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ, ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття присвячена питанням впровадження в навчальний процес інтегрованого навчання на прикладі дидактичних умов проведення занять з метою покращення професійної підготовки майбутніх учителів технологій, спеціалізації конструювання та моделювання одягу.

Ключові слова: інтеграція навчання, вчитель технологій, конструювання та моделювання одягу, зміст дисциплін, бінарні заняття.

Постійне прагнення до покращення якості освіти у вищих навчальних закладах, зумовлене безперервними змінами у суспільстві та потребою у висококваліфікованих фахівцях на міжнародному ринку праці. Відповідно актуальними постають питання пошуку синтезу педагогічних та психологічних концепцій, глибокого осмислення закономірностей удосконалення та керування навчально-виховним процесом вищих навчальних закладів освіти.

Провідними глобальними тенденціями розвитку сучасної світової вищої школи визначено – гуманітаризація, демократизація, диверсифікація, інтеграція та інтернаціоналізація освітнього процесу [5].

Формування цілісної та всебічно розвиненої особистості можливе завдяки комплексному навчанню, що базується на принципах інтеграції. Сучасна ринкова економіка ставить перед вищою освітою підвищені вимоги до підготовки фахівців, до їх професіоналізму, самостійності, відповідальності, у тому числі й до майбутніх учителів технологій. Тому перед вищою школою поставлено важливе завдання – виховання вільної, освіченої, розвиненої і соціально активної особистості, яка має високу фахову мобільність та готовність до ефективної професійної діяльності та свідомості.

Проблема з питань інтеграції в освіті представлена в наукових працях таких вчених, як О. Ю. Афанасьєвої, А. П. Беляєвої, Р. С. Гуревич, І. А. Румянцевої, О. В. Марущак, Є. Б. Шоштаєвої та ін.

Багаторічні дослідження науковців З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова, І. О. Бартенева, В. В. Давидова, І. Я. Лернер, В. О. Онищук, В. Ф. Паламарчук, В. К. Сидоренко, М. М. Скаткіна свідчать про постійний пошук та удосконалення ефективних дидактичних шляхів з метою покращення навчального процесу та компетентності студентів, як майбутніх спеціалістів, формування в них творчих здібностей.

Мета статті. Відповідно до вище зазначеного особливого значення набувають питання впровадження інтеграційних процесів у вищій школі, на меті яких, є покращення якісної професійної підготовки майбутніх учителів технологій, профільного навчання. Оскільки саме вони можуть бути спрямовані на реалізацію нових освітніх потреб – формування цілісної системи знань і вмінь особистості, розвитку її творчих здібностей. Тому є необхідність розглянути питання, щодо опанування інтегрованого навчання в закладах вищої освіти.

Термін “інтеграція” в первісному значенні був пов’язаний із відновленням повноти, з об’єднанням у цілісність розрізнених елементів. Саме у значенні певної сторони процесу розвитку, як підвищення рівня організованості.

Звернемо увагу саме на процесуальний характер інтеграції, який не можна зводити лише до певного результату (інтегрованості), до стану упорядкованого функціонування частин цілого. Адже всі елементи, зокрема, можуть нормально функціонувати, навіть забезпечувати цілісність системи, але не забезпечувати якість. Отже, під інтеграцією ми розуміємо процес та результат поєднання окремих елементів навчання та виховання в єдину цілісну систему з метою одержання якісно нового результату вищої освіти.

Отже дослідження інтегрованого підходу до навчально-виховного процесу вищої школи не втрачає своєї актуальності. Якісно новий рівень синтезу знань – це інтегровані заняття, інтегровані курси, які об’єднують навколо певної дисципліни, заняття чи теми різнорідні знання. Синтез цих знань дозволяє досягти різнобічного розгляду об’єкта, показати взаємозв’язок явищ, інтенсивно формувати у студентів розумові операції аналізу, порівняння, узагальнення.

Інтегрований освітній процес можна конструювати за “принципами інтеграції”, які використовуються науковцями, як для побудови змісту, так і для розробки методики та

технологій навчально-виховного процесу, а саме, принципами: доступності, науковості, послідовності, системності, цілісності, логічності, вертикального розгляду тематики кожної дисципліни [6].

Словосполучення “інтеграція навчання” тлумачиться як “відбір та об’єднання навчального матеріалу з різних дисциплін з метою цілісного, системного й різнобічного вивчення важливих наскрізних тем; це створення інтегрованого змісту навчання – дисциплін, які об’єднували б у єдине ціле знання з різних галузей”. Інтеграцію можна визначити як процес взаємопроникнення, узагальнення, уніфікації знань, який проявляється через єдність із процесом диференціації. Інтеграція змісту освіти представляє собою процес утворення єдності між однорідними його елементами за допомогою виявлення в них однотипних сутностей і закономірностей [3].

Варто зазначити, що деякі дослідники виокремлюють інтеграцію та координацію. За визначенням науковців інтеграція – процес і результат створення нерозривно зв’язаного, єдиного і цілого у навчанні – здійснюється через злиття в одному синтезованому курсі (темі, розділі, програмі) елементів різних навчальних дисциплін, злиття наукових понять і методів викладання різних дисциплін у загальнонаукові поняття й методи пізнання, комплексування і підсумовування основ наук у розкритті міжпредметних навчальних проблем. А координація – це узгодження навчальних програм за суміжними дисциплінами з огляду на спільність трактування досліджуваних понять, явищ, процесів і часу їхнього вивчення, тобто ретельно розроблений взаємозв’язок навчальних дисциплін, що сприяє інтеграції знань.

Відповідно поняття інтеграції в освіті є достатньо багатогранним та може включати зміни, що відбуваються на різних рівнях. Проте спільним для будь-яких інтеграційних процесів у вищезгаданій сфері є формування єдностей між окремими елементами шляхом виявлення спільних рис між ними. Серед ступенів інтеграції розрізняють предметну (між об’єктами дослідження чи складними проблемами), проблемну (між методами дослідження); горизонтальну (у природничих науках) і вертикальну (між групами наук) інтеграцію [7, 8].

Під час підготовки майбутніх учителів технологій, профільного навчання за спеціалізацією конструювання та моделювання одягу, протягом навчання студентам необхідно засвоювати нормативні навчальні дисципліни, які складаються з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки, фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки, професійної та практичної підготовки, а також, вибіркових навчальних дисциплін, які складаються з дисциплін самостійного вибору навчального закладу та вільного вибору студентів. Кожного навчального року студентам необхідно засвоїти знання з 14-15 навчальних дисциплін різного напрямлення та навчитись застосовувати ці знання в практичній діяльності. На нашу думку впровадження в навчально-виховний процес інтегрованого навчання надасть можливість удосконалити та надати студентам системні, глибокі знання. Перед викладачами постає ряд питань, таких як: перегляд змісту навчальних програм вище вказаних дисциплін; розробка та впровадження в навчальний процес навчально-методичних комплексів, за умови застосування сучасних інноваційних педагогічних технологій. Слід пам’ятати, що інтеграція – це не поєднання, а взаємопроникнення двох або більше дисциплін. Це не просто поєднання частин, а об’єднання їх у єдине ціле на основі спільного підходу.

Науковець М. К. Чапаєв визначає міждисциплінарну інтеграцію, як процеси об’єднання навчальних дисциплін щодо пізнавальних і технологічних проблем, С. В. Черемних і С. І. Золотова, стосовно ситуації вузу, інтеграцію трактують, як забезпечення цілісності навчального процесу. Отже інтеграція навчання при цьому виступає, як вища форма єдності цілей, принципів, змісту освіти та, як створення з відповідним обґрунтуванням укрупнених дидактичних одиниць на основі глибокого внутрішнього взаємозв’язку навчальних дисциплін.

Розглянемо декілька прикладів впровадження в навчальний процес інтегрованого навчання під час підготовки майбутніх вчителів технологій, профільного навчання, спеціалізації конструювання та моделювання одягу.

Згідно змісту освітньо-кваліфікаційної характеристики на сьогодні ретельно продумано та розроблено навчальні та робочі плани, де враховано послідовне вивчення дисциплін професійної та практичної підготовки, дисциплін за вибором університету та студентів. Відповідно до кожної дисципліни викладачами розроблено навчально-методичні комплекси з урахуванням інтегрованого підходу, а саме взаємопроникнення змісту дисциплін професійного спрямування та нормативних дисциплін.

Наприклад, за змістом програми дисципліни “Матеріалознавство швейного виробництва” студенти вивчають тему “Наноматеріали та технології у виробництві одягу”. Слід зазначити, що питання, щодо сфери застосування сучасних видів нановолокон, матеріалів і виробів з них досить широка та різноманітна. Це не тільки текстильні матеріали та вироби різного цільового призначення та способи їх виробництва. Ці волокна широко використовуються як армуючі елементи в багатьох видах композиційних матеріалів, що нині успішно використовуються в різних галузях промисловості (автомобільній, авіаційній, ракетобудівній, суднобудівній та багатьох інших). Наноматеріали широко використовуються для створення багатофункціональних матеріалів і виробів спеціального призначення [4]. Відповідно тема пов’язана з декількома нормативними дисциплінами, такими як: загальна фізика, хімія, матеріалознавство і технології виробництва конструкційних матеріалів, інформаційні технології. Знання з зазначених дисциплін тісно пов’язані з вивченням дисциплін з конструювання та моделювання одягу, таких як: технологія швейного виробництва, конструювання та моделювання одягу, дизайн одягу та ін.

Вивчаючи дисципліну “Основи проектування одягу” студенти другого курсу вивчають розділ “Історія розвитку українського костюму. Розробка колекції моделей одягу з використанням етно-мотивів”. Безпосередньо вивчення цих тем має міжпредметну інтеграцію з дисциплінами соціально-гуманітарної підготовки, а саме “Історія України”, “Історія української культури”, які студенти вивчають на першому курсі.

Творчі лабораторії, бінарні заняття викладачами проводяться під час вивчення розділу “Історія художнього формоутворення костюму” дисципліни “Основи проектування одягу” з паралельним вивченням дисципліни “Історія світової культури”. В спеціально організованому кабінеті студенти більш глибоко опановують навчальний матеріал, щодо соціального устрою різних епох, філософії, розвитку архітектури, мистецтва кожної епохи, розвитку технологій та відповідно вивчають стилі художнього формоутворення костюму та розробляють творчі проекти.

Розглянемо застосування інтегрованого навчання на прикладі особливостей проведення бінарної лекції. Під час проведення такої лекції навчальний матеріал проблемного змісту може подаватися студентам в живому діалогічному спілкуванні двох викладачів між собою. Наприклад за темою “Сучасні іміджі” дисципліна “Технічне моделювання та художнє оформлення одягу” – один викладач, і дисципліна “Психологія” – другий викладач. Під час проведення такої лекції моделюються реальні професійні ситуації обговорюються теоретичні моделі з різних позицій двома спеціалістами, наприклад, теоретиком і практиком, прихильником або противником тої чи іншої точки зору і т.п.

Така лекція доцільна, коли, наприклад, існують різні підходи до вирішення проблемних питань і кожний з викладачів відстоює власні позиції, або для здійснення міжпредметних зв’язків, коли одна проблема стає інтегрованою для викладачів різних кафедр. Якщо два або більше лекторів розглядають одну загальну для них тему, відповідаючи при цьому на питання студентів або ведучи з ними бесіду, можна провести “круглий стіл”. Ця методика, що отримала розповсюдження в лекційній практиці, максимально демократизує спілкування лекторів і студентів, тому що передбачає їх рівність як співбесідників, котрі колективно обговорюють певну проблему. Однак і за

“круглим столом” є лідери – спеціалісти з конкретних питань. Повинен бути і лідер-організатор, який слідкуватиме за регламентом, дисциплінуватиме учасників бесіди, тощо.

У діалогі викладачів та аудиторії ставиться проблема й аналізується проблемна ситуація, висувуються та заперечуються гіпотези, розв’язуються протиріччя і знаходяться рішення. Конфліктність у лекції проявляється в незвичайності як самої форми, так і структури подання матеріалу, який будується на зіткненні протилежних точок зору, на поєднанні теорії й практики.

Бінарна лекція є ефективною формою навчання, близькою до інтелектуальної гри. Висока активність викладачів викликає відповідну розумову й поведінкову реакцію студентів. Останні отримують уявлення про способи ведення діалогу, а також беруть безпосередню участь у ньому. Все це забезпечує досягнення мети навчання й виховання, формує у студентів пізнавальні мотиви, активізує їх розумову діяльність.

В основу лекції може бути покладено принцип взаємодоповнення інформації партнера (міркування вголос) або принцип контрасту, де проявляється плюралізм думок, ведеться дискусія. Викладачі або залишаються на своїх позиціях, або приходять до єдиної точки зору. Форма лекції дає можливість студентам дістати правильне уявлення про те, як вести дискусію, виокремлювати правдиву інформацію.

Бінарна лекція може бути міні-грою, що створює емоційну, позитивну атмосферу і підвищує зацікавленість студентів. Вона передбачає високу міру імпровізації в поведінці лекторів, виступи яких повинні бути природними і невимушеними. Один з методичних прийомів досягнення мети – введення в лекцію нову для партнера інформацію, на яку той повинен відреагувати. Це створює ситуацію імпровізації, а у студентів викликає довіру і прийняття подібних форм навчання [1].

Отже практика застосування бінарної лекції має такі переваги: дає вищий рівень активності студентів у сприйманні, мисленні й діях; робить проблемним не тільки зміст, а й форму викладу, що активізує мислення студентів; дає можливість передати більший обсяг інформації за рахунок переконструювання матеріалу і підтримки високого рівня уваги й інтересу студентів; дає більший педагогічний ефект у тому разі, коли тема принципова для даного предмета; виробляє альтернативність мислення, повагу до іншої точки зору; підвищує культуру ведення дискусії за рахунок демонстрації подібних рис викладача й участі в ній самих студентів.

Під час проведення бінарної лекції відбувається використання наявних у студентів знань, необхідних для розуміння навчальної проблеми та участі в сумісній роботі, створюється проблемна ситуація або декілька таких ситуацій, висувуються гіпотези щодо їхнього розв’язку, розгортається система доведень або спростувань, обґрунтовується кінцевий варіант спільного розв’язку, що сприяє інформаційному збагаченню сприйняття, мислення і почуттів учнів за рахунок залучення цікавого матеріалу, що також дає змогу з різних сторін пізнати якесь явище, поняття, досягти цілісності знань.

Висновки. Таким чином, застосовуючи в навчально-виховному процесі інтеграцію наукових знань під час підготовки майбутніх учителів технологій, профільного навчання, спеціалізації конструювання та моделювання одягу, досягається низка позитивних результатів, а саме: знання студентів набувають цілісної системи знань; уміння стають узагальнюючими, сприяючи комплексному застосуванню знань, їхньому синтезу, перенесенню ідей та методів з однієї галузі науки до іншої, що, по суті, покладено в основу творчого підходу до наукової діяльності людини в сучасних умовах; посилюються світогляд на направленість пізнавальних інтересів; більш ефективно формуються переконання, досягається всебічний розвиток особистості протягом життя.

Використана література:

1. *Галиця І.* Інтелектуально-конкурентні ігри як креативний механізм активізації педагогічного, наукового та інноваційного процесів / І. Галиця, О. Галиця // Вища шк. – 2011. – № 1. – С. 104-107.
2. *Гуревич Р. С.* Теорія і практика навчання в професійно-технічних закладах / Р. С. Гуревич. – Вінниця :

Планер, 2009. – 410 с.

3. Дубінка М. Теоретичні основи вивчення дидактики вищої школи [Електронний ресурс] / М. Дубінка. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz_p/2011_97/statti/24.pdf.
4. Кричевский Г. Е. Нано-, био-, химические технологии и производство нового поколения волокон, текстиля и одежды. – Изд. первое / Г. Е. Кричевский. – М., 2011. – 528 с.
5. Навроцький О. І. Вища школа України в умовах трансформації суспільства : [монографія] / О. І. Навроцький. – Х. : Основа, 2000. – 240 с.
6. Павко А. І. Інноваційні педагогічні технології в контексті євроінтеграційних тенденцій у сфері вищої освіти України / А. І. Павко // Трибуна. – 2006. – № 9-10. – С. 22-23.
7. Педагогіка вищої школи / [В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, І. С. Волощук та ін.] ; за ред. В. Г. Кременя, В. П. Андрущенко, В. І. Лугового. – К. : Педагогічна думка. – 2009. – 256 с.
8. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова, І. О. Бартенева, І. М. Богданова] ; за ред. З. Н. Курлянд. – [3-є вид.]. – К. : Знання, 2007. – 495 с.
9. Слостенин В. А. Педагогика : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / В. А. Слостенин, И. Ф. Исаев, Е. Н. Шиянов ; под ред. В. А. Слостенина. – М. : Издательский центр “Академия”, 2002. – 576 с.

References :

1. Halytsia I. Intelktualno-konkurentni ihry yak kreatyvnyi mekhanizm aktyvizatsii pedahohichnoho, naukovooho ta innovatsiinooho protsesiv / I. Halytsia, O. Halytsia // Vyscha shk. – 2011. – № 1. – S. 104-107.
2. Hurevych R. S. Teoriia i praktyka navchannia v profesiino-tekhnichnykh zakladakh / R. S. Hurevych. – Vinnytsia : Planer, 2009. – 410 s.
3. Dubinka M. Teoretychni osnovy vyvchennia dydaktyky vyshchoi shkoly [Elektronnyi resurs] / M. Dubinka. – Rezhym dostupu : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz_p/2011_97/statti/24.pdf.
4. Krichevskiy G. Ye. Nano-, bio-, khimicheskie tekhnologii i proizvodstvo novogo pokoleniya volokon, tekstilya i odezhdy. – Izd. pervoe / G. Ye. Krichevskiy. – M., 2011. – 528 s.
5. Navrotskiy O. I. Vyscha shkola Ukrainy v umovakh transformatsii suspilstva : [monohrafiia] / O. I. Navrotskiy. – Kh. : Osнова, 2000. – 240 s.
6. Pavko A. I. Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii v konteksti yevrointehratsiinykh tendentsii u sferi vyshchoi osvity Ukrainy / A. I. Pavko // Trybuna. – 2006. – № 9-10. – S. 22-23.
7. Pedahohika vyshchoi shkoly / [V. P. Andrushchenko, I. D. Bekh, I. S. Voloshchuk ta in.] ; za red. V. H. Kremenya, V. P. Andrushchenka, V. I. Luhovoho. – K. : Pedahohichna dumka. – 2009. – 256 s.
8. Pedahohika vyshchoi shkoly : navch. posib. / [Z. N. Kurliand, R. I. Khmeliuk, A. V. Semenova, I. O. Bartienieva, I. M. Bohdanova] ; za red. Z. N. Kurliand. – [3-ye vyd.]. – K. : Znannia, 2007. – 495 s.
9. Slastenin V. A. Pedagogika : ucheb. posobie dlya stud. vyssh. ped. ucheb. zavedeniy / V. A. Slastenin, I. F. Isaev, Ye. N. Shiyarov ; pod red. V. A. Slastenina. – M. : Izdatelskiy tsentr “Akademiya”, 2002. – 576 s.

Шкворец Е.В. Внедрение интегрированного обучения, как способ улучшения профессиональной подготовки будущих учителей технологий.

Статья посвящена вопросам внедрения в учебный процесс интегрированного обучения на примере дидактических условий проведения занятий с целью улучшения профессиональной подготовки учителей технологий, специализации конструирования и моделирования одежды.

Ключевые слова: интеграция обучения, учитель технологий, конструирование и моделирование одежды, содержание дисциплин, бинарные занятия.

Shkvorets O. V. Implementation of integrated education as a method of improvement of training of future technology teachers.

The article is devoted to implementation of integrated education in education process with the example of didactic conditions of the classes. The aim if the implementation is an improvement of the professional training of the technology teachers, who specialize on the design and modelling of the clothes.

Keywords: integrated education, technology teacher, design and modelling of the clothes, disciplines content, binary classes.